

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΑΝΤΙ

Περίοδος Β'
Τεύχος 809
Παρασκευή 13 Φεβρουαρίου
Πέμπτη 19 Φεβρουαρίου 2005
Τιμή: 4 Ευρώ

Πιστεύομεν και εις τον φιλελευθερισμόν

16 ΦΕΒ. 2005

16 ΦΕΒ. 2005

Χρίς πυξίδα
το παρελθόν και το παρόν
του Γιωργάκη
ΠΑΣΟΚ: Τώρα
και νεοφιλελεύθερο

Μπρεσάρισι
του Γιωργάκη

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Παπανδρέου
και οι Αμερικανοί
εφιαλτικό σενάριο
για την Κύπρο
μετανάστες
η δίνη των εκλογών

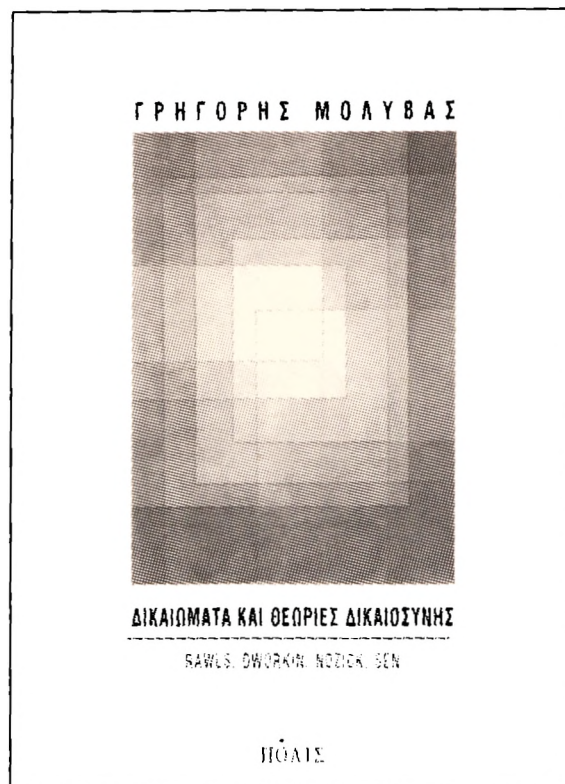
Αποχώρηση
του Κ. Σημίτη
γίδα για ΠΑΣΟΚ και ΝΔ

Γεωργιάδης

ΠΑΤΕΡΑ!
ΞΑΝΑΠΗΡΑΜΕ
ΠΙΣΩ ΤΟ
ΜΑΓΑΖΙ!

ΣΕ
ΚΑΛΗ
ΜΕΡΙΑ!

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΟΛΥΒΑΣ

κυκλοφορεί

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

RAWLS, DWORKIN, NOZICK, SEN

Τα δικαιώματα, παραδοσιακά, αποτέλεσαν μια από τις ισχυρότερα εδραιωμένες πεποιθήσεις στους κόλπους της δυτικής σκέψης. Αν και ίσως φιλοσοφικά ευάλωτα, έχουν καθιερωθεί ως αναπόσπαστο τμήμα του πολιτικού και ηθικού λεξιλογίου μας. Τι είναι όμως αυτό που κάνει τα δικαιώματα ηθικώς και πολιτικώς σημαντικά παρά τα προβλήματα θεμελίωσής τους; Πού ανάγεται η μοναδικότητά τους και γιατί θεωρείται αναντικατάστατη η γλώσσα των δικαιωμάτων; Πώς συνδέονται με έννοιες όπως η ελευθερία, η ευημερία, η δικαιοσύνη, η αυτονομία, τα οφέλη, οι κοινωνικοί στόχοι; Προσπαθώντας να απαντήσει σε τέτοιου είδους ερωτήματα, το βιβλίο πραγματεύεται διεξοδικά τη σκέψη του John Rawls σε σχέση με τους βασικότερους συνομιλητές του, τον Ronald Dworkin, τον Robert Nozick, τον Amartya Sen και άλλους.

εκδόσεις **ΠΟΛΙΣ**

ΟΜΗΡΟΥ 32, ΤΗΛ.: 210-36 43 382, 210-36 17 993, FAX: 210-36 36 501, e-mail: polis@ath.forthnet.gr

Περίοδος Β' • Έτος 31ο • Τεύχος 809
Παρασκευή 13 Φεβρουαρίου-
Πέμπτη 19 Φεβρουαρίου 2004
Τιμή τεύχους: 4 ευρώ

ΑΝΤΙ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Δημοχάρους 60, 115 21 Αθήνα
Τηλ. 210 7232713 - 210 7232819
Fax: 210 7226107

ANTI ON-LINE: <http://www.anti.gr>

e-mail: chrarou@otenet.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ: Χρήστος Γ. Παπουτσάκης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Παναγιώτης Τσάρας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: Νεφέλη Παπουτσάκη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ: Άντυ Αγιώτη

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.

Λεύκης 134, Κρυονέρι, τηλ. 210 6297600

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

Ετήσια συνδρομή: 26 τεύχη, Εξάμηνη: 13 τεύχη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Εξαμ. 39 ευρώ, Ετήσια 78 ευρώ,

Οργανισμών, Τραπεζών, κ.λπ.: 200 ευρώ

Φοιτητική ετήσια: 70 ευρώ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΕΥΡΩΠΗ - ΜΕΣΟΓ. ΧΩΡΕΣ:

Εξαμ.: 74 ευρώ, Ετήσια: 148 ευρώ,

ΗΠΑ - ΚΑΝΑΔΑΣ - ΑΣΙΑ - ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ:

Εξαμ. 80 δολ. ΗΠΑ, Ετήσια 160 δολ. ΗΠΑ

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΤΑΓΕΣ: Χρήστος Παπουτσάκης

Δημοχάρους 60, 115 21 Αθήνα

ΠΑΛΙΑ ΤΕΥΧΗ: 6 ευρώ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: Για τα βιβλιοπωλεία

της Αθήνας: Περιοδικό ΑΝΤΙ,

για τα βιβλιοπωλεία της Β. Ελλάδας:

Κέντρο του βιβλίου - Α. Πουλουκτσή και Σία Ε.Ε.

Λαρσάνη 3 Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310 237463

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

• ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ: «Πιστεύομεν και εις τον Φιλελευθερισμόν»	4
• Κώστας Κουφογιώργος: Γελοιογραφία	5
• ΑΝΤΗΝΩΡ: Γ.Α.Παπανδρέου: Πιστεύομεν και εις τον νεοφιλελευθερισμόν!	6
• ΑΝΤΙ-ΘΕΣΕΙΣ:	8
• Νίκος Κωνσταντόπουλος: Ο πολιτισμός της πολιτικής	14
• Εφημερολόγια από την Εφήμερη (Όλγα Ι. Φωτακοπούλου)	15
• Μανόλης Καρέλλης: Υπάρχουν όρια ακόμα και στον κυνισμό	16

«ΠΙΣΤΕΥΟΜΕΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΝ»

ΤΡΙΒΑΜΕ τα μάτια μας με τα όσα έγιναν στο ΠΑΣΟΚ στη διάρκεια τριών ημερών την περασμένη εβδομάδα: Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή. Συνέδριο, τρεις οι ομιλητές, πρόεδρος η Φώφη Γεννηματά παρακαλώ, εκλογές με κάλπες και ταυτότητες (δεκτές όμως και πιστωτικές κάρτες), «συμμετοχική δημοκρατία» μελών και φίλων από εσωτερικό και εξωτερικό, με έναν όμως υποψήφιο· Παρασκευάς Αυγερινός, τέλος, πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής. Απ' όλα είχε ο μπαχτσές! Κυρίως άπλετο φως από τους προβολείς των ΜΜΕ.

ΚΑΙ ΠΡΙΝ καθαρίσουμε τις τσίμπλες απ' τα μάτια μας, διότι μάλλον στον ύπνο μάς είχαν πιάσει, είδαμε το άλλο θαύμα, εκείνο της Τρίτης: Πρώτα, το πρωί, την προσχώρηση στη ΝΔ του κ. Παπαθεμελή (η οποία πέρασε με σχόλια από πλευράς ΠΑΣΟΚ του τύπου «δικαίωμά του του ανθρώπου να πάει όπου νομίζει» και τα όμοια), και στη συνέχεια, τις απογευματινές ώρες, το επόμενο θαύμα, την προσχώρηση των Ανδριανόπουλου και Μάνου στο ΠΑΣΟΚ.

ΣΕ ΑΛΛΕΣ σελίδες του περιοδικού φιλοξενούμε την επιστολή-μαρτυρία καθηγητή, οπαδού και φίλου του Α. Ανδριανόπουλου, στην οποία ο κ. Ανδριανόπουλος φέρεται να έχει πει: «εμείς (Ανδριανόπουλος και Μάνος) δεν αλλάζουμε απόψεις... Ο Παπανδρέου στο στενό του επιτελείο έχει δικούς μας... Αν ο Παπανδρέου θέλει πράγματι όπως λέει να βοηθήσουμε να σαρώσει όλη αυτή τη σοσιαλιστική υπανάπτυξη...» κ.λπ. Θα τα διαβάσετε επακριβώς.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ 60 χρόνια ο παππούς του νέου αρχηγού, ο γεν

Γ.Α. Παπανδρέου: Πιστεύομεν και εις τον νεοφιλελευθερισμόν!

Η «ΕΙΔΗΣΗ», την περασμένη Τρίτη, ήταν, ασφαλώς, η προσχώρηση των κ. Στ. Μάνου και Α. Ανδριανόπουλου στο ΠΑΣΟΚ – προσχώρηση η οποία, κατά τους μετριοπαθέστερους σχολιαστές, σηματοδοτεί την «πολιτική απομάκρυνση του ΠΑΣΟΚ από το, μέχρι χθες, πολιτικό και ιδεολογικό στίγμα του».

ΓΙΑ ΤΗΝ απομάκρυνση αυτή (ουσία για τη «νεοφιλελεύθερη μετάλλαξη του ΠΑΣΟΚ, υπό την ηγεσία του Γ.Α. Παπανδρέου») δεν φαίνεται ν' ανησυχούν πολλοί στο ΠΑΣΟΚ, αφού ακόμα και οι υπέρμαχοι του συνθήματος «Ο λαός δεν ξεχνά τι σημαίνει δεξιά», κ.λπ., το παίζουν τώρα άγγελοι-αρχάγγελοι της μετάλλαξης αυτής! Όσο για τον ίδιο τον νέο πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, δεν έχει πρόβλημα να δηλώσει: «Έχω εντολή ρήξης με 1.017.085 "ναι", ταυτίζοντας

την έννοια της «ρήξης» με την προσχώρηση των Στ. Μάνου και Α. Ανδριανόπουλου στο ΠΑΣΟΚ. «Εμείς, σε αντίθεση με τη Ν.Δ. – δηλώνει τώρα ο Γ.Α. Παπανδρέου – υπερασπιζόμαστε το μοντέρνο και το νεωτερικό... Εμείς πάντα καλούσαμε σε συμπόρευση δυνάμεις με διαφορετική σκέψη». Όμως, καθώς ο Α. Ανδριανόπουλος δηλώνει ότι «ποτέ δεν θα προσχωρούσα σε ένα σοσιαλιστικό κόμμα», ορισμένα κεντρικά στελέχη του ΠΑΣΟΚ άρχισαν να διερωτώνται κατά πόσο η «νέα δημοκρατική παράταξη» ή η «φιλοξενία διαφορετικών πολιτικών φωνών» σημαίνει «οριστικό διαζύγιο με τον σοσιαλισμό» – όπως εφαρμόζοταν –έστω!– ο «σοσιαλισμός» αυτός επί πρωθυπουργίας Σημίτη. [Ενδεικτική, από

Μαΐου», κάτω από ασφυκτικές προθεσμίες, όχι άσχετες με την (προγραμματιζόμενη) αποστολή τουρκικών στρατευμάτων στο Ιράκ.

ΤΟΥΤΩΝ ΔΟΘΕΝΤΩΝ, ο Γ.Α. Παπανδρέου σκέφθηκε να περιλάβει στο ψηφοδέλτιο Επικρατείας και δύο πρόσωπα της αριστεράς (τη Μαρία Δαμανάκη και τον Μ. Ανδρουλάκη), σε μια προσπάθεια να «αντιρροπήσει» τον επίσημο γάμο του ΠΑΣΟΚ με τον νεοφιλελευθερισμό. Και ως προς την υποψηφιότητα της Μαρίας Δαμανάκη, ουδεμία έκπληξη, αφού η ίδια δεν θέλησε να τιμήσει τη δική της δήλωση ότι, στις εκλογές αυτές, δεν θα είναι υποψήφια. [Η στήλη δεν έχει καθόλου πεισθεί ότι ο Γ.Α. Παπανδρέου είναι «προοδευτικότερος» του Κ. Σημίτη ή ότι η προσχώρηση στελεχών του νεοφιλελευθερισμού στο ΠΑΣΟΚ προοιωνίζεται «ένα νέο, λαϊκό, οραματικό, ανθρωποκεντρικό κόμμα».]

ΟΣΟ ΓΙΑ την υποψηφιότητα Ανδρουλάκη, ουδείς φθόνος. Ο άνθρωπος έχει ξεκόψει, από καιρό, με την αριστερά και συμπεριφέρεται ωσεί *Δίας*, που τα πάντα είχε προβλέψει και τα πάντα κατέχει από τη σοφία θεών και ανθρωπών... Κατά τα άλλα, οι πιθανότητες να εκλεγούν άλλα πρώην στελέχη της αριστεράς που πέρασαν στο ΠΑΣΟΚ, εμφανίζονται εξαιρετικά πενιχρές. Στις Σέρρες, επί παραδείγματι, έγινε το «σώσε», στις γραμμές του ΠΑΣΟΚ, όταν προτάθηκε (από την ηγεσία) «η στήριξη υποψηφίου που πρόσκειται στην ΑΕΚΑ του Ν. Μπίστη» – καταπώς έγραψε *Το Βήμα*.

ΠΑΣΟΚ: ΝΑ ΕΠΑΝΑΦΕΡΟΥΜΕ Α

ΚΑΙ ΕΥΡΩ- ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΟ- ΓΙΑΠΗΔΕΣ

Δεν είναι μόνο οι κνιτογιάπηδες που διάβηκαν τις πύλες του σοσιαλφιλελευθερισμού και είναι πρώτη μούρη στα τζάμια της φαιοπράσινης τηλεόρασης. Υπάρχουν και οι πάλαι πότε θιασώτες του ευρωκομμουνισμού και της Ανανεωτικής Αριστεράς που οι καταγραφή τους θα απαιτούσε πολλές σελίδες του περιοδικού. Ενδεικτικά αναφέρουμε ορισμένους: Ν. Χριστοδουλάκης, Γ. Παπαντωνίου, Κ. Τσουκαλάς, Γ. Βέλτσος, Δ. Μαρωνίτης, Δ. Φατούρος, Τ. Πατρίκιος, Σ. Βαλντέν, Ι. Τούντας, Γ. Δρόσος, Χ. Λάζος, Γ. Κατηφόρης, Γ. Μεταξάς, Δ. Παπούλιας, Σ. Βούγιας, Γ. Ρέγκας, Σ. Γεωργακόπουλος, Ν. Λιοναράκης, Ν. Μεγγρέλης, Δ. Πιατάς, Κ. Αρζόγλου, Ε. Κούρκουλα, Μ. Μοδινός, Π. Κουναλάκης, Θ. Καλούδης, Γ. Σεφερτζής, Λ. Χαλβατζής κ.ά. πολλοί. Πάρα πολλοί. Τώρα σε χαρμάνι με τους Μάνο-Ανδριανόπουλο, πώς δένουν όλοι μαζί Θεέ μου!

Ν. Μολ.

ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗ!

Η πολιτική δεν χρειάζεται. Πρώτον γιατί θέτει θεω

Η ΑΝΑΤΡΟΠΗ!

«Έξω από αριστερά και δεξιά», διακήρυξε ο Γιωργάκης, αναγγέλλοντας το «νέο κόμμα» που θα ήταν «ανοιχτό στην κοινωνία». Και είναι βέβαιο ότι τα μέλη και οι οπαδοί του ΠΑΣΟΚ, αλλά και οι έξω από το κόμμα, θα σκέφθηκαν ότι ο νέος αρχηγός επαγγελλόταν ένα δυναμικό άνοιγμα προς την Αριστερά και τον κεντρώο χώρο –έστω και προς τον κεντροδεξιό– προκειμένου να αυξήσει τη δυναμική του. Όμως έπεσαν όλοι έξω. Ο Γιωργάκης ξανοίχτηκε περισσότερο απ' όσο φαντάζονταν, για να φτάσει στη δημιουργία της... αριστεροδεξιάς, το νέο σχήμα που τελικά μπέρδεψε τους αριστερούς, τους «αριστερούς», τους δεξιούς, αλλά και τους κεντρώους, που βλέπουν να χάνεται η «στρατηγικής σημασίας» θέση τους ως αντικείμενο του πόθου των δύο μεγάλων του δικομματισμού. Αυτό κι αν είναι ανατροπή!

T.K.A.

ΣΥΝΟΗΜΑ

Ιδού το νέο σύνθημα που θα φωνάζουν στο μέλλον οι οπαδοί του (νέου) ΠΑΣΟΚ: «Ο νεοφιλελευθερισμός τώρα δικαιώνεται». Ή ακόμη «Ανδρέα προχώρα, σε θέλει όλη η χώρα». (Έτσι κι αλλιώς το ΠΑΣΟΚ δεν μένει ποτέ χωρίς Ανδρέα).

Σως

ΔΕΙ ΔΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ... ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΤΙΝΩΝ

Η συνεργασία του Γιωργάκη με τους Μάνο και Ανδριανόπουλο, όσο κι αν φάνηκε σαν κεραυνός εν αιθρία, είναι βέβαιο ότι είχε σχεδιασθεί πολύ νωρίτερα –στις αρχές τουλάχιστον του περασμένου μήνα– και ήδη φαινόταν, ακόμα κι αν δεν γινόταν πιστευτό, από τις δηλώσεις του νέου αρχηγού του ΠΑΣΟΚ. Όπως είναι βέβαιο ότι, όσο κι αν ο Γιωργάκης δεν έχει κανένα πρόβλημα με τέτοιας μορφής συνεργασίες, η ενέργεια αυτή θα προκαλέσει αντιδράσεις στο εσωτερικό του κόμματός του.

Από την άλλη θεωρείται επίσης βέβαιο ότι η συνεργασία αυτή δεν σκοπεύει τόσο στις ψήφους που θα φέρουν οι δύο πολιτικοί –κανείς δεν πιστεύει ότι μπορεί να έχουν τόσο ισχυρό «ρεύμα» στο εκλογικό σώμα– όσο σε κάποια επικοινωνιακά οφέλη έναντι της ΝΔ. Ταυτόχρονα όμως πιστεύεται και ότι με τη συνεργασία αυτή ο Γιωργάκης στοχεύει σε μια προσέγγιση με

συγκεκριμένους επιχειρηματικούς κύκλους, οι οποίοι μέχρι τώρα έμεναν έξω από την εμβέλεια του ΠΑΣΟΚ.

Συγκεκριμένα, ο Στέφανος Μάνος, τον οποίο παλιότερα η Βάσω Παπανδρέου είχε αποκαλέσει «μάνατζερ επιχειρηματικών συμφερόντων», φέρεται να έχει άμεση σχέση με το μεταποιητικό κεφάλαιο, ενώ για τον Ανδρέα Ανδριανόπουλο λέγεται ότι έχει δεσμούς με ισχυρούς εφοπλιστικούς κύκλους.

Αν αυτό που πιστεύεται ωστόσο είναι και αλήθεια, τότε είναι περισσότερο από βέβαιο ότι τελικά η απόφαση του Γιωργάκη δεν είναι δική του, αλλά του επιβλήθηκε από τους κύκλους που μέχρι τώρα ευνοούν την άνοδο και την προβολή του ως νέου «λαοπρόβλητου» ηγέτη.

Άλλωστε τα πάντα –και η πολιτική– είναι οικονομία, τουτέστιν χρήμα.

T.K.A.

ΚΙ ΟΜΩΣ ΗΤΑΝ ΤΟΣΟ ΑΠΛΟ

ΔΑΦΝΗ!

Η πρώτη και τελευταία δήλωση της συζύγου του πρωθυπουργού έμελλε να καταστεί μνημείο λόγου και αληθινός θησαυρός για όλους τους σημειολόγους του Κινήματος. Είπε λοιπόν η κυρία Δάφνη από την Κρήτη και το αναμετέδωσαν περιχαρή τα δελτία: «Με την επιλογή μας δικαιωθήκαμε. Έτσι λοιπόν τώρα θα νικήσει το ΠΑΣΟΚ, όπως είναι το φυσικό και το ωραίο (sic)». Με συγχωρείτε, μαντάμ, για το θάρρος, αλλά στη συνειδησή σας ΠΑΣΟΚ, ωραίο (δηλαδή αισθητική) και φυσικό (αιτιοκρατία, οντολογία, επιστήμη κ.λπ.) ταυτίζονται; Και θεωρείτε τον Γιωργάκη την ενσάρκωση του ωραίου και του φυσικού; Μήπως υπερβάλλετε λιγάκι; Τα αυτά φρονεί και ο σύζυγός σας; Εμείς πάντως μείναμε ενεοί από τη δήλωσή σας. Εσείς πάλι παραμένετε Αναγνωστοπούλου. Θα μας λείψετε.

Τζίμ Μπούκης

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Ποιος προορίζεται για τη θέση του εκπροσώπου τύπου του ΠΑΣΟΚ (στη θέση της Χρύσας); Μα φυσικά ο Μίμης Ανδρουλάκης! Τζάμπα προπονούσαν τόσα χρόνια με το μικρόφωνο από τις ραδιοσυχνότητες του φλας;

Σως

Βουλεύεις Αγαθίνε· το βήτα δε τούτ' επρίω νυν, ειπέ, πόσης τι

ΤΑ ΝΕΟΤΕΥΚΤΑ ΑΡΧΕΙΑ

Η αναγνώριση, την 7-3-04, των εκλογέων-ψηφοφόρων από τις εφορευτικές επιτροπές θα γίνει με βάση τρία είδη δελτίων αστυνομικών ταυτοτήτων, (ΔΑΤ), όλων εγκύρων, που συνυπάρχουν ως αποτέλεσμα της δράσης (αυτεπάγγελτα) της Αρχής (Δαφέρμου) (Προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: ΑΠΔΠΧ) και του Συμβουλίου της Επικρατείας, στο οποίο εν τούτοις δεν προσέφυγεν ο κ. Χριστόδουλος, που τότε (2000-01) προτίμησε τη συγκρότηση αρχείου, άγνωστης κατάληξης, ακαταδίκτος.

Τα μετά Δαφέρμον ΔΑΤ (τα αιτηθέντα μετά την 15-5-00 έως και την 19-9-01) δεν περιέχουν ούτε το θρήσκευμα, ούτε την

ιθαγένεια του κατόχου τους, ενώ τα μετά την 19-9-01 αιτηθέντα ΔΑΤ περιέχουν μόνο την ιθαγένεια του κατόχου τους, όπως τούτο επιβλήθηκε στην Διοίκηση (Χρυσόχοϊδη-Δρυ) από το ΣτΕ.

Είναι πρόδηλο ότι τα δυο πιο πάνω είδη ΔΑΤ έχουν εκδοθεί υπέρ νέων στην ηλικία δικαιούχων ΔΑΤ, των οποίων η εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους αυτοδίκαια και, παράλληλα ο εντοπισμός τους κατά τη συγκρότηση αρχείων, είτε από τον κ. Χριστόδουλο είτε από το ΠΑΣΟΚ, συνιστούν το διακύβευμα της γενικής εκλογής βουλευτών της 7-3-04.

Επομένως η ΑΠΔΠΧ (Δαφέρμου-Γουργουράκη) έδρασε, από βάθος χρόνου μέχρι και την

απόφασή της αριθμ. 6/6/-2-04, κατ' εφαρμογή σχεδίου παρακρατικής εποπτείας της δικοματικής εκλογικής δράσης, κορύφωση της οποίας υπήρξε η συγκρότηση αρχείων από το ΠΑΣΟΚ, την 8-2-04, με πρόφαση την ανάληψη της αρχηγίας του ΠΑΣΟΚ από τινά «σωτήρα» του/μας.

Σπεύδουν τώρα τα άλλα κόμματα να επωφεληθούν κι αυτά των προπεριγραφέντων αρχείων, κραυγάζοντα «καλώς τ' αρχεία μας τα δυο», αλλά είναι πλέον αργά, διότι η Βουλή διαλύθηκε (11-2-04), την προτεραία της 59ης επετείου της συμφωνίας της Βάρκιζας και της Γιάλτας.

Πρόδρομος Μιχαηλίδης

ΜΑΖΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ

Οι άνθρωποι δεν πρέπει να μετριούνται αλλά να αξιολογούνται
Coleridge

Συμμετοχική δημοκρατία φωνάζει ο νέος αρχηγός, ο «εκατομμυριούχος», και μετράει τις κάλπες του ενός ονόματος περιχαρής για το δημοκρατικό-μαζικό αποτέλεσμα. Και δεν τον πτοούν οι απόψεις περί αντισυνταγματικότητας, περί μη σύννομης διαδικασίας, περί ολοκληρωτικής νοοτροπίας που επιτρέπουν μόνο την επευφημία αλλά όχι και τον διάλογο ή την διαφωνία. Διερωτώμαι: Αν ποτέ το εκλεκτορικό σώμα που συγκροτήθηκε όπως συγκροτήθηκε και που «υφίσταται» ηλεκτρονικά (χάρη στις νέες τεχνολογίες!) θελήσει να ζητήσει τον λόγο από τον αρχηγό ή και να τον καθαιρέσει ακόμη, πού θα τον

βρει; Μ' άλλα λόγια οι δημοκρατικές διαδικασίες στηρίζονται πρωτίστως στην αμφίπλευρη, διαδραστική σχέση κι όχι σ' ένα αριθμητικό μέγεθος κι ένα άθροισμα οπαδών. Λυπάμαι τους ψηφοφόρους που έχουν «δικαίωμα» μόνο να συναινούν σε προειλημμένες αποφάσεις και να συμφωνούν σε επικοινωνιακές διαδικασίες που στόχο έχουν την διαιώνιση της εξουσίας κι όχι την ανάπτυξη ενός δημοκρατικού φρονήματος. Τότε οι μαζικοποιητές εκπίπτουν σ' έναν λαϊκίστικο φασισμό, στην τηλεοπτική εκδοχή του πιο σκοτεινού ολοκληρωτισμού. Ά

ΜΑ ΤΙ ΕΡΩΤΑΣ ΚΙ ΑΥΤΟΣ!!!

Ερωτας για την Ολυμπιάδα με κατέλαβε! Θα πάω εθελόντρια! Θα βοηθάω ηλικιωμένους να βρούνε τις τουαλέτες, θα σέρνω ανάπηρους στα καροτσάκια τους, θα βοηθάω χοντρές να μη σκοντάψουνε στις τρύπες των πεζοδρομίων, οτιδήποτε αρκεί να είμαι κι εγώ μέσα σ' αυτό το μεγάλο τριφασικό γλεντοκόπι. Θέλω να ανήκω κι εγώ στη μεγάλη παρέα των Πέντε Ομικρον, των Πέντε Ο, των... Πέντε μηδενικών. Να σεργιανάω ξένους στο σεληνιακό τοπίο της Ομονοίας, να τους δείχνω φωτογραφίες και να τους λέω «να, πώς ήτανε πριν κάνουν απόβαση οι αρειανοί». Μια Λένι Ρίφενσταλ μας λείπει για να απαθανατίσει όλο αυτό το... πανάκριβο και.. κακάσχημο εθνικοσοσιαλιστικό κλέος. Δεν μπορώ να το κρύψω, μου 'χουνε κάτσει στο στομάχι τα Πέντε Μηδενικά. Σκέπτομαι σε τι μπορεί να αντιστοιχούνε και διασκεδάζω: Ο στη δημιουργία κινήτρων για την επαρχία, Ο στη μου-

σική παιδεία, Ο στην

ΜΠΟΜΠΟΛΑΣ!

Είπαμε: Οι εκλογές αυτές είναι κρισιμότητες, διακυβεύονται τεράστια οικονομικά συμφέροντα, το εγχώριο πλέγμα εξουσίας ανησυχεί σφόδρα, άρα δεν επιτρέπονται τάχα μου αντικειμενικότητες και δήθεν δημοσιογραφικές δεοντολογίες. Δηλαδή δεν μπορεί ο πάσα εις Αιμίλιος Λιάτσος να φέρνει σε δύσκολη θέση κοτζαμάν Πάγκαλο και να τον ρωτάει τι μεσολάβησε από τότε που υποστήριζε (ο Πάγκαλος) ότι ο Γιωργάκης είναι ακατάλληλος για πρωθυπουργός.

Αυτά είδε το αφεντικό, τα πήρε στο κρανίο από τον άφρονα άγκορμαν που πήγαινε να του διαλύσει το μαγαζί και απέλυσε τον αφελή δημοσιογράφο που πίστεψε ότι μπορεί να κάνει τη δουλειά του με τους όρους του fair play (ή έστω του κοινού νοός).

Αλλά και ο Πάγκαλος, οποία ανηλεότης. Διαμαρτυρήθηκε στον μαγαζάτορα του mega-shop για το ανοίκειο των ερωτήσεων! Τέτοια ανδρεία. Οι άνθρωποι αυτοί είναι ασυμμάζευτα επικίνδυνοι, επειδή είναι συμμετοχικά και ξεδιάντροποι: όλα τ' άλλα περιπεύουν.

Μ.Σ.

ΟΜΕΛΕΤΑ

Είδαμε και το νέο σύμβολο του ΠΑΣΟΚ αποτυπωμένο στις σημαίες των οπαδών. Με

Ο πολιτισμός της πολιτικής

Σήμερα που αντί του λόγου κυριαρχεί η εικόνα και στη θέση της πράξης τίθεται η πυροτεχνηματική εντύπωση, η έκκληση για πολιτικό πολιτισμό είναι του συρμού.

Πρόκειται για μια νεόκοπη έκφραση αστικής προέλευσης, η οποία αναφέρεται στο fair play που πρέπει να διέπει τις σχέσεις μεταξύ των κομμάτων και των πολιτικών. Δηλαδή πρόκειται για ένα είδος «χρυσού κανόνα» και μιας σιωπηλής συμφωνίας που επιβάλλει να αποκλείονται οι σκοτεινές μέθοδοι ως προς την άσκηση της πολιτικής αλλά και τα κτυπήματα κάτω απ' τη ζώνη (προσωπικές επιθέσεις, λασπολογία, αντιδεοντολογική χρήση των ΜΜΕ, υπερβολή ως προς τη διαφήμιση, σπατάλη υπέρογκων ποσών για την «αγιογράφηση» κομμάτων και πολιτικών προσώπων κ.ο.κ.). Οι πολιτικοί φορείς και τα πολιτικά πρόσωπα οφείλουν να παρουσιάζονται στο Κοινοβούλιο και την δημόσια αγορά με μόνη εξάρτυση τα αμιγώς πολιτικά τους όπλα είτε σε λόγο είτε σε πρακτική.

Κατ' ουσίαν βέβαια η έννοια του «πολιτικού πολιτισμού» είναι άρρηκτα συνδεδεμένη –και γι' αυτό διόλου καινούργια– με τις αρχέτυπες δημοκρατικές διαδικασίες, το δικαίωμα του ελεύθερου λόγου ή της ατομικής αυτοδιάθεσης, τη σχολαστική τήρηση των κανόνων της Β

Εφημερολόγιο

Πέμπτη 5 Φεβρουαρίου

- Ως και η διορισμένη από την κυβέρνηση Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων απεφάνθη ότι η καταγραφή των φίλων –μη μελών– του ΠΑΣΟΚ στο... περίφημο επικείμενο «Συνέδριο» «καταπατά τη συνταγματική επιταγή της μυστικότητας της ψήφου».

- «Εκπαιδεύοντας εργατικά», θα μπορούσε να είναι ο τίτλος της πρωτοποριακά σοσιαλιστικής πρότασης που κατέθεσε ο Γ.Α. Παπανδρέου, βερσιόν 3.0 (με βάση το... αναβαθμισμένο λογισμικό της οικογένειας πρωθυπουργών, όπως αναφέραμε την προηγούμενη εβδομάδα): Ενοποίηση των δύο υπουργείων Παιδείας και Εργασίας σε ένα! Έτσι ο Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων και οι λοιπές εργοδοτικές δυνάμεις –αυτό που καλείται και «Αγορά»– θα καθορίζουν όχι μόνο τα μεροκάματα των γονιών αλλά και το είδος της Παιδείας των παιδιών...

Παρασκευή 6 Φεβρουαρίου

- Ζήτησε τις τελευταίες δ

Τα μεταγραφικά του Φεβρουαρίου Υπάρχουν όρια ακόμα και στον κυνισμό

του Μανόλη Καρέλλη

Εάν είναι αληθινά τα όσα γράφτηκαν –και είναι– το ιστορικό των πρόσφατων μεταγραφικών κινήσεων του κορυφαίου εκπροσώπου του πιο ακραίου νεοφιλελευθερισμού στη χώρα μας, του κ. **Ανδρέα Ανδριανόπουλου** βέβαια, έχει ως εξής:

Ο κ. **Ανδρέας Ανδριανόπουλος** είχε συνομιλίες με τη **Νέα Δημοκρατία** προκειμένου να συμπεριληφθεί στους εκλογικούς συνδυασμούς της.

Οι συνομιλίες αυτές δεν προχώρησαν όταν ο κ. **Ανδρέας Ανδριανόπουλος** διατύπωσε την απαίτηση για συμμετοχή του στη διαμόρφωση του ιδεολογικού περιγράμματος της **Νέας Δημοκρατίας**, μια απαίτησή του που δεν έγινε αποδεκτή από το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Ο κ. **Ανδρέας Ανδριανόπουλος** φέρεται να έχει δηλώσει, αμέσως μετά την απόρριψή του από τη **Νέα Δημοκρατία** ή λίγο πιο πριν, ότι αποκλείει από τις πολιτικές επιλογές του το ΠΑΣΟΚ, μια και αυτό περιέχει τη λέξη «σοσιαλισμός» στον τίτλο του, και ο ίδιος **αισθάνεται αλλεργικός** έναντί

Και πριν ο γνωστός αλέκτωρ λαλήσει τρεις, έρχονται στο ΠΑΣΟΚ και γίνονται δεκτοί μετά βαΐων και κλάδων και τοποθετούνται στη βιτρίνα του συνδυασμού της επικρατείας οι κορυφαίοι της τότε κυβέρνησης και οι διαμορφωτές και εκφραστές της οικονομικής πολιτικής της).

• Θα υποστηριχθεί όμως ότι πρόκειται για μια κίνηση **ρεαλισμού**, εν όψει κρίσιμων εκλογών και ότι προκειμένου να κερδηθούν αυτές **«επιτρέπονται τα πάντα»**.

Η απάντηση υπάρχει βέβαια:

Δεν πρόκειται για **ρεαλισμό** αλλά για τον **έσχατο κυνισμό**, για τη μη ενστάλαξη του οποίου στην καρδιά και στις συνειδήσεις των πολιτών πρέπει να μάχονται οι πάντες, με πρώτους τα κόμματα και την ηγεσία των και την πνευματική ηγεσία του τόπου.

Μα οι ψήφοι (που προσδοκά το ΠΑΣΟΚ να πάρει απ' αυτή την αμοραλιστική επιχείρηση) είναι εκείνοι που μετρούν σε τέτοιες ώρες – θα προσπαθήσουν να εξηγήσουν άλλοι την κίνηση.

Την ίδια απάντηση έδιδε, πάνω κάτω, και ο **Βεσπασιανός**, όταν αντιμε

Η αποχώρηση του Κ. Σημίτη παγίδα για ΠΑΣΟΚ και ΝΔ

του Κ. Τσαλόγλου

Είναι βέβαιο ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑΣΟΚ, αναγκαστικός συλλέκτης των κοινωνικών αντιδράσεων, θα είχε έγκαιρα διαμηνύσει στον κ. Κ. Σημίτη ότι με αυτόν επικεφαλής του κόμματος δεν θα κέρδιζαν τις προσεχείς εκλογές. Το μήνυμα δεν έγινε, ασφαλώς, ευχάριστα δεκτό από τον πρόεδρο του «κινήματος». Ο οποίος πρόεδρος, με κάθε ευκαιρία επαναλάμβανε ότι οι εκλογές θα γίνουν στο τέλος ακριβώς της τετραετίας και με τον ίδιο στην προεκλογική μάχη, προκειμένου να συνεχιστεί η εφαρμογή της πολιτικής του, που έκανε την Ελλάδα «οικονομικά ισχυρή και σεβαστή στη διεθνή Κοινότητα». Εξάλλου η συχνή αναφορά του ονόματος του κ. Γ. Παπανδρέου ως του επίκαιρα ενδεδειγμένου για την ανάληψη της ηγεσίας του κόμματος πολλαπλασίαζε τον εκνευρισμό του, αφού οι πασιφανείς πολιτικές του φιλοδοξίες δεν συμφωνούν με την ιδέα «εξέλιξης» του σε απλό βουλευτή, και, πολύ λιγότερο, σε οικειοθελώς παραιτούμενο από τον ενεργό πολιτικό βίο.

Η ξαφνική απόφασή του Κ. Σημίτη να παραιτηθεί από την προεδρία του ΠΑΣΟΚ και να υποδείξει –πέρα από κάθε εσωκομματική δεοντολογία– ως τον καταλληλότερο διάδοχό του τον κ. Γ. Παπανδρέου, υπαγορεύθηκε –όπως το πιστοποιεί η

Μπροστά στον νέο λαϊκισμό

Εγεννήθη ημίν Ηγέτης...

του Δημήτρη Ξυριτάκη

Τουλάχιστον κακεντρεχής πρέπει να χαρακτηρισθεί αυτός που θα τολμήσει να αμφισβητήσει την «εκλογή» του κ. Γ. Παπανδρέου στην ηγεσία του κυβερνώντος κόμματος. Το ποσοστό των ψήφων (99,9%), που επικύρωσε την προαποφασισμένη επιλογή του, δεν έχει προηγούμενο ελληνικό ή ξένο και είναι κρίμα που χάθηκε η ευκαιρία να ξεπεραστεί το θεωρούμενο ως μαθηματικώς ανυπέρβλητο όριο του 100%. Ήταν άλλωστε μέσα στις προθέσεις αλλά και τις δυνατότητες του νέου ηγέτη.

του Χρ. Παπανίκου

Πιο μεγαλειώδης όμως και από το αποτέλεσμα αυτό ήταν η διαδικασία της εκλογής που, χάρις στη γενναιόψυχη χειρονομία του, έγινε «ανοικτή» επιτρέποντας τη «συμμετοχή» των πάντων, συμπεριλαμβανομένων και των δεκαεξαρχιδων. Η χειρονομία αυτή μάλιστα απέκτησε πολιτικό βάθος μετά την εντολή του να τοποθετηθούν 3.500 κάλπες, όχι πια στα πνιγηρά γραφεία των κομματικών οργανώσεων αλλά σε ευά-

ερ

για να προετοιμάσει αρχικά σε γλωσσικό επίπεδο τον νέο λαϊκισμό με τον οποίο θα πολιτεύονται στο εξής κόμμα και ηγέτης, ακολουθώντας την πεπατημένη του ιδρυτή πατέρα. Την πεπατημένη ενός πιο μοντέρνου τη φορά αυτή λαϊκισμού, εμπλουτισμένου με δάνεια από την αμερικανική εμπειρία, όπου για την εκλογή του εκάστοτε υποψηφίου προέδρου συμπράττουν ισότιμα κομματικά μέλη και πολίτες. Την εμπειρία αυτή τη γνωρίζει καλά και προφανώς αγαπά πολύ ο γεννημένος και αναθρεμμένος στις ΗΠΑ νέος ηγεμών.

Περιέχει όμως η επαγγελία της «συμμετοχής» και ένα πονηρό μήνυμα προς εκείνους που δεν έχουν το προνόμιο να ανήκουν στο αρχείο των μελών του κυβερνώντος κόμματος: Είναι σαν να τους λέει κλείνοντας το μάτι ότι και αυτοί δικαιούνται να λάβουν μέρος στο μεγάλο φαγοπότη της εξουσίας αρκεί να δείξουν έμπρακτα, τώρα που τους χρειάζεται, τη «συμμετοχή» τους στον προεκλογικό αγώνα, ακολουθώντας το δρόμο που χάραξε ο «αριστερός» υφυπουργός κ. Μπίστης.

Δεν υπάρχει βέβαια αμφιβολία πως το πολιτικό σύστημα της χώρας νοσεί βαριά και πως μεγάλη ευθύνη γι' αυτό έχουν τα κόμματα, στο συνταγματικό καθήκον των οποίων υπάγεται το χρέος να εγγυώνται μαζί με άλλους την εξασφάλιση της λαϊκής κυριαρχίας. Δεν φαίνεται να αρνείται την παραδοχή αυτή ο κ. Γ. Παπανδρέου. Ίσα ίσα την τονίζει, πλειοδοτώντας και υπογραμμίζοντας την ευθύνη του δικού του κόμματος. Το κακό όμως με αυτόν είναι ότι δεν επαγγέλλεται ειλικρινά την θεραπεία του κακού, αλλά επενδύει πολιτικά σε αυτό για να εμφανίσει τον εαυτό του σωτήρα και για να περάσει επιτήδεια το μήνυμα

Μέρος Ε'

Το χρονικό μιας τιτανομαχίας

Συνέδριο σταθμός

Το έκτακτο συνέδριο του ΠΑΣΟΚ πρέπει να είναι το πρώτο συνέδριο στην πολιτική ιστορία του τόπου που υπήρξε σκηνοθετημένο από την αρχή μέχρι το τέλος. Δύο μέρες πριν ξέραμε ήδη πώς θα μπει, πού θα κάτσει, πώς θα περπατήσει μέχρι το βήμα, τι θα πει και πώς θα φύγει ο Γιωργάκης, πώς θα τον πλαισιώσουν ο Σημίτης με τον Χρυσοχοϊδη, πώς θα χοροπηδάνε τεσσερισήμισι χιλιάδες κομπάρσοι στις κερκίδες. Μόνη μας ελπίδα η Φώφη Γεννηματά, που είχε τοποθετηθεί πρόεδρος του σώματος, λόγω της προφανούς σοβαρότητας της διαδικασίας. Αλλά και αυτή τα κατάφερε μια χαρά, και διηύθυνε τις εργασίες του συνεδρίου με ατσάλινο χέρι, καλώντας τους τρεις συνολικά εγγεγραμμένους στον κατάλογο ομιλητών να πάρουν το λόγο. Μπροστά μπροστά πήγανε και κάτσανε οι σύντροφοι Μπί

φοφορίες μέσω ίντερνετ, πάνω σε κρίσιμα θέματα όπως ποιο ήταν το ωραιότερο γκολ στην ιστορία του επαγγελματικού πρωταθλήματος, ποιο είναι το καλύτερο μοντέλο ψηφιακής κάμερας και ποιος είναι ο συμπαθέστερος τηλεπαρουσιαστής, μέτρο που απορρέει από το όραμα με δέσμευση και συνευθύνη, για τη νέα εποχή, της Ηλεκτρονικής Φεουδαρχίας.

Το Κιλελέρ πώς σας ήρθε;

Την επόμενη ημέρα έγιναν οι εκλογές, με όλους τους τύπους. Εφορευτικές επιτροπές, φαντάροι έξω από τα εκλογικά τμήματα, εκλογικοί αντιπρόσωποι των υποψηφίων και καταγραφή των εκλογέων στα κομπιούτερ, με απόλυτο σεβασμό στις παρατηρήσεις της Ανεξάρτητης Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Υπεύθυνος της εκλογικής διαδικασίας ήταν ο Παρασκευάς Αυγερινός, που φημίζεται για τις εύστοχες αναλύσεις και προβλέψεις του: αν στο Περιστέρι ξεπεράσουμε τις 4.000 ψήφους, τότε το μέτρο θα ανέβει και ίσως ο Γιώργος Παπανδρέου ξεπεράσει το 98,8%. Ήταν μια μακριά νύχτα, αλλά τελικά ο Γιώργος Παπανδρέου έφτασε το 99,3%. Συμβολικά ο νέος αρχηγός παρακολούθησε τα αποτελέσματα από το Κιλελέρ, τόπο που ιστορικά παραπέμπει στους μεγ

Το ΠΑΣΟΚ στην πολυετή, πολυδαίδαλη και πολύτροπη πορεία του έχει ήδη επιτύχει τη μεγάλη ανατροπή. Έχει διαρρήξει τον πολιτικό άξονα Αριστεράς-Δεξιάς σημειώνοντας παγκόσμια επίδοση στην υπέρβασή του. Γιατί το ΠΑΣΟΚ είναι πλέον «πέραν του καλού και του κακού» των ιδεολογιών. Για να παραφράσω τον Κορνήλιο Καστοριάδη, το ΠΑΣΟΚ σήμερα δεν είναι παρά «τρεις λέξεις, τρία ψέματα». Γιατί ούτε ΠΑνελλήνιο είναι, ούτε ΣΟσιαλιστικό, ούτε Κίνημα. Αν προσπαθούσε κανείς να αποκρυπτογραφήσει το πολυμορφικό του ακρωνύμιο, σπάζοντας τον κώδικα, θα έφθανε σε κάτι ανάλογο με το «ΠΑθογόνος Συμφεροντολογικός Ομίλος Καλοβολεμένων».

Σκίτσο του Γ. Καλαϊτζή από την Ελευθεροτυπία.

Χωρίς πυξίδα

Το παρελθόν και ο λόγος περί οικονομίας και κοινωνικής πολιτικής του Γ. Παπανδρέου

του Πάνου Καζάκου

Εκτός από «μονοθεματικές» υποσχέσεις (ανασφάλιστη εργασία κ.λπ.), ο προγραμματικός λόγος του Γ. Παπανδρέου δεν περιέχει συγκεκριμένα πράγματα για πολλά μεγάλα και πολύπλοκα προβλήματα του τόπου, ούτε δείχνει να κατανοεί τις αιτίες τους. Μοναδική εξαίρεση, την οποία πάντως δεν πρέπει να υποτιμάμε, είναι τα προβλήματα των μεταναστών και των μειονοτικών. Σε αυτά είναι σαφής: Δηλώνει ότι οφείλουμε «να αναγνωρίσουμε τη διαφορετικότητα ως στοιχείο πλούτου»¹.

Σιγά όμως σε σειρά ολόκληρη κρισίων προβλημάτων και παθολογικών φαινομένων του τωρινού καθεστώτος και της κυβέρνησής του. Σιγά σε συγκεκριμένα ζητήματα διαφθοράς, σκανδαλώδεις ρυθμίσεις που διευκολύνουν μεγαλοπαραβάτες της φορολογικής νομοθεσίας (ALTEC), εξοπλιστικά σκάνδαλα, παραποιήσεις στοιχείων από υπουργούς, διαχεόμενη κακοδιαχείριση πόρων, κομματική ασυδοσία και ωμή παραβίαση θεσμών (εδώ μάλλον πρωταγωνιστεί ο ίδιος), κατακερματισμός και κομματικοποίηση των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ, καταδυνάστευση των μεταναστών από τη κρατική γραφειοκρατία κ.ά. Νομιμοποιεί τα πάντα – και τον Ανδρέα Παπανδρέου σε όλα όσα

έκανε και τον Κώστα Σημίτη σε όσα... δεν έκανε!: «Το 1981 δώσαμε όραμα ελπίδας για ένα κόσμο αποκλεισμένο, ένα όραμα δικαίου για ένα κόσμο αδικημένο, το όραμα του μεγάλου ιδρυτή μας Ανδρέα Παπανδρέου».

κανόνες της αγοράς (και της συμμετοχής σε συγκεκριμένους τομείς, όπου πρέπει να περιορισθεί η πολιτική αυθαιρεσία) παραμένουν πανίσχυρα και είναι εντοιχισμένα στο σύστημα. Η λογική των πολιτικών αξιωματούχων είναι αντιφιλελεύθερη. Σύμφωνα με την πεποίθησή τους που εδραίωσαν στα χρόνια της κομματικής παντοδυναμίας, ο ρόλος του κράτους συνίσταται στο... να δίνει επί τούτω και οι ευνοούμενοι να λένουν ευχαριστώ. Δεν ξεχώρισαν ποτέ την «πολιτική», όπως την εννοούν, από την οικονομία. Και, συνάφως, η λογική τους είναι εξωθεσμική. Σοβαρά σχεδιασμένες μεταρρυθμίσεις θα τους ανάγκαζαν ν' αλλάξουν συμπεριφορά, αλλά αυτό ακριβώς δεν επιθυμούν – συνειδητά ή όχι, αδιάφορο.

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ: ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Ως τελευταίο επεισόδιο καταγράφεται η απολύτως υποκριτική συζήτηση για το ασφαλιστικό. Εδώ μπορούμε να δείξουμε παραδειγματικά τι ακριβώς διακυβεύεται. Το σύστημα παραμένει μια βραδυφλεγής βόμβα για τη δημόσια οικονομία, όπως επιβεβαίωσε η Τράπεζα της Ελλάδος στην τελευταία της έκθεση¹. Χωρίς έγκαιρα μέτρα διακυβεύεται η ανάπτυξη και κατά

Νεοφιλελεύθερος εκσυγχρονισμός και πολιτικές συναινέσεις Η περίπτωση του δημοψηφίσματος

του Νίκου Γαρυπίδη

Οι συντηρητικοί πολιτικοί αναλυτές επιμένουν να κατανοούν την ξαφνική αναρρίχηση του Γ. Παπανδρέου στην αρχηγία του ΠΑΣΟΚ ως καθαρά επικοινωνιακό σχεδίασμα των εκσυγχρονιστών εν όψει της εκλογικής κρίσης που αντιμετωπίζουν. Παρουσιάζουν έτσι τον Γ. Παπανδρέου ως μία συμπαθή στον κόσμο του ΠΑΣΟΚ, λόγω της ομοιότητάς του με τον Α. Παπανδρέου, μαριονέτα που καθοδηγείται αποκλειστικά από βιρτουόζους της επικοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτό οι προγραμματικές «φυσαιδίες» περί συμμετοχικής δημοκρατίας, η πρώτη πρακτική της εφαρμογή με το εσωκομματικό δημοψήφισμα και το πρωινό τζόκινγκ, τοποθετούνται στην ίδια κατηγορία των επικοινωνιακών ελιγμών. Το μοντέλο αυτό ανάλυσης εφάπτεται φυσικά της πραγματικότητας και για το λόγο αυτό προσφέρει μία *prima facie* ερμηνεία των γεγονότων. Από την άλλη είναι ίσως ταυτόχρονα βιαστικό και αισιόδοξο. Το βέβαιο είναι ότι η συνέπεια της στρατηγικής του Γ. Παπανδρέου αποκαλύπτει ένα πρόσωπο πιο φιλόδοξο απ' όσο το μοντέλο αυτό υποθέτει. Φυσικά οι συντηρητικοί πολιτικοί αναλυτές, παρά το κομματικό τους ενδιαφέρον, έχουν βαθύτερους πολιτικούς λόγους να μην μπορούν να πιστέψουν ότι ο νεοφιλελεύθερος εκσυγχρονισμός περνά μία φάση ουσιαστικής κρίσης δημοκρατικής νομιμοποίησης. Ότι δηλαδή αυτό που αντιμετωπίζουν οι εκσυγχρονιστικές ελίτ δεν είναι μία πρόσκαιρη εκλογική δυσπραγία αλλά μία επικίνδυνη εξάντληση των αποθεμάτων πολιτικής συναίνεσης στα οποία στηρίζεται η πολιτική τους.

Εάν λάβουμε υπόψιν τους εσωκομματικούς ελιγμούς του Γ. Παπανδρέου, η επαναστατική του φρασσεολογία δείχνει να έχει μεγαλύτερο βάθος. Εννοείται ότι από άποψη ουσίας δεν είναι

φανώς στόχευε ήταν να αποκτήσει εξουσίες ο ίδιος.

Η επιτυχία του δημοψηφίσματος δεν οφείλεται συνεπώς στη δημοκρατική του ουσία. Στην πραγματικότητα οι πολίτες συνέρρευσαν για να απολαύσουν μία ψευδαίσθηση συμμετοχής που ως εμπειρία έχει για τα καλά εγκατασταθεί στην πολιτική τους παιδεία στα τελευταία αυτά χρόνια της «δημοκρατίας των σφυγμομετρήσεων». Οι προτιμήσεις των πολιτών δεν οδήγησαν σε απόφαση αλλά συσσωρεύτηκαν για να καταγράψουν μία τάση και να διαβαστούν ως πολιτικό μήνυμα. Αυτοί που διοργάνωσαν το δημοψήφισμα γνώριζαν ότι η ελληνική κοινωνία, καλά γυμνασμένη πλέον στο ρόλο του υποκειμένου των σφυγμομετρήσεων, θα ανακάλυπτε αυτό ακριβώς το νόημα στη μαζική της συμμετοχή. Γνώριζαν επίσης ότι οι σχολιαστές, παρά την κενότητα της διαδικασίας, θα ενέσκηπταν πάνω στο νούμερο που παρήγαγε. Ένα νούμερο πολλαπλά αξιολογήσιμο και αξιοποιήσιμο στην ελληνική δημοσιότητα, που δείχνει πλέον απολύτως πεπεισμένη ότι οι στατιστικοί υπολογισμοί είναι μορφή κοινωνικής ανατομίας.

Το ότι το δημοψήφισμα δεν έχει καμία σχέση με δημοκρατία δεν σημαίνει ότι η διενέργειά του ήταν αποκλειστικά μια προεκλογική επικοινωνιακή φούσκα. Η ταύτι

Ανεστραμμένες δημοκρατίες

(Επικοινωνιολογική προσέγγιση του τεχνάσματος του ΠΑΣΟΚ)

του Αλέκου Τζιόλα

Επειδή χωρίς τη συναυτουργία των ΜΜΕ δε θα ήταν επιτυχής η λειτουργία του προεκλογικού τεχνάσματος του ΠΑΣΟΚ, θα επιχειρηθεί μια επικοινωνιολογική του προσέγγιση. Άλλη φορά θα αναλύσουμε πού έγκειται η ασύλληπτη «επιδραστική» δύναμη των ΜΜΕ. Άλλη φορά επίσης θα δούμε τον αντιδημοκρατικό χαρακτήρα της λειτουργίας τους, που έχει συρρικνώσει επικίνδυνα τη δημοκρατία μας. Στις σημερινές γραμμές αυτά τα θεωρούμε δεδομένα. Ότι έχουν έτσι τα πράγματα θα φανεί εξάλλου και από τη σημερινή μας ανάλυση.

Εκείνο όμως που πιστεύω ότι πρέπει να πούμε οπωσδήποτε από σήμερα είναι ότι γίνεται πάντα συστηματική προσπάθεια προπαγανδιστική εκ μέρους τους να μας πείσουν ότι δεν παίζουν σπουδαίο ρόλο και ότι τα ποσοστά ευθύνης τους είναι μικρά. Η πρόσκληση σε ανάλογη εκπομπή κρατικής τηλεόρασης διαφημιστών ή επικοινωνιολόγων μόνο και όχι πολιτειολόγων ή πολιτικών επιστημόνων ή κοινωνιολόγων ή και ψυχολόγων είναι ενδεικτική αυτής της προσπάθειας. Ο κ. Τσίμας, γνώστης του μαρξισμού εξαιτίας της θητείας του στο ΚΚ

ση της πραγματικότητας είτε στην αντιστροφή της. Εδώ είχαμε την αντιστροφή της, την ολοκληρωμένη δηλαδή ενοίκηση του φασισμού στις λέξεις. Με αυτόν τον τρόπο τα ΜΜΕ επέβαλαν τον μεσσιανισμό του ΠΑΣΟΚ στην ελληνική κοινωνία, πράγμα όμως που δεν έγινε απρόθετα, αλλά εμπρόθετα, για να διατηρηθεί το καθεστώς της κατοχύρωσης των συμφερόντων τους, εφόσον το κόμμα αυτό κερδίζει τις εκλογές. Τότε όμως η δημοκρατία υπάγεται στην ολιγαρχία των ΜΜΕ και η πολιτική, που ασκείται στο πλαίσιο της παύει να έχει σχέση με δημοκρατία. Μεταπίπτει σε ιππόδρομο, όπου τα ΜΜΕ παίζουνε το ρόλο αυτών που ποντάρουνε στα άλογα, ενώ οι πολιτικοί –ούτε καν τα κόμματα– παίζουνε το ρόλο του αλόγου, δεν ξέρω αν καμιά φορά και του αναβάτη. Μόνο που η πρωτιά του αλόγου εδώ δεν εξαρτάται από τις δικές του δυνάμεις αλλά από την ώθηση που θα του δώσει η κοινωνία. Για να δοθεί τώρα η απαιτούμενη ώθηση από την κοινωνία, έρχονται τα ΜΜΕ, που έχουν στην υπηρεσία τους αδελφές ιδιωτικές εταιρείες τα μάλα κερδοφόρες, να αναλάβουν τη χειραγωγή της σε φάσεις: Στην πρώτη φάση πραγματοποιείται η συντονισμένη πλύση εγκεφάλου με τη συστηματική εκπομπή του σχετικού μηνύματος. Ακολουθεί η δεύτερη φάση, όπου προβάλλεται αντίστοιχη σφυ

Οι ιμπρεσάριοι του Γιωργάκη

του Γιάννη Γιαχατζή

Πέρα από τις φανφάρες των καναλιών περί του θριάμβου του νέου αρχηγέτη του ΠΑΣΟΚ (της Δημοκρατικής Παράταξης, όπως είναι η νέα ρετσέτα την οποία υποχρεούνται πλέον να μηρυκάζουν οι λογής... φαν), πέρα από τους καθησυχαστικούς τίτλους των Πασοκικών εφημερίδων, για να παίρνουν δόσεις κουράγιου οι απελπισμένοι του πράσινου ήλιου, γεγονός είναι ότι στους κόλπους του κυβερνώντος κόμματος σοβεί μια σύγκρουση που θα ξεσπάσει παταγωδώς αμέσως μετά τις εκλογές. Οι πληροφορίες που διαρρέουν από διάφορα καλώς πληροφορημένα δημοσιογραφικά στέκια μιλάνε για δύο κυρίως μέτωπα: Αυτό των απερχομένων εκσυγχρονιστών, με επικεφαλής τον Σημίτη, και το στρατόπεδο των γιάπηδων του Γιωργάκη. Μερικές ακριτομυθίες κάνουν λόγο για την ύπαρξη και τρίτου πόλου εξουσίας, που κινείται μακράν των προαναφερθέντων και που καιροφυλακτεί για να δράσει στην κατάλληλη ώρα.

Κατά την ταπεινή άποψη του γράφοντος, μια από τις καλύτερες πηγές άντλησης πληροφοριών από πρώτο χέρι είναι η *Αυριανή* του Γ. Κουρή. Υπό έναν όρο: Ότι όταν τη διαβά

ΜΑΝΤΑΤΑ

Έχω ένα καλό και ένα κακό νέο για τον γιωργάκη. Το καλό είναι ότι τον ψήφισαν ένα εκατομμύριο Έλληνες. Το κακό είναι ότι οχτώμισι εκατομμύρια αρνήθηκαν να τον ψηφίσουν. Άμα το πάει έτσι, χάθηκε. Πήρε το ένα τρίτο του Χριστόδουλου.

ΜΑΘΗΜΑ 1^{ΟΝ}

Μετά τον Διαφωτισμό και τη Γαλλική Επανάσταση, που θάλεγε και ο Αλιβιζάτος, έχουμε αντιπροσωπευτική δημοκρατία. Δηλαδή μαζευόμαστε, εκλέγουμε τους αντιπροσώπους μας στην εθνοσυνέλευση ή στο κόμμα και αυτοί εκλέγουν τους επικεφαλής. Άμα φ

Ψυχάρης-Λιακουνάκος

Συνεταίροι στον πολιτισμό

Όχι Νόρα, αλλά Λούκα

Στο προηγούμενο τεύχος, στη σ. 16, δημοσιεύθηκε μια σύντομη αναφορά για την «ανοδική πορεία ενός δραστήριου νέου» και συγκεκριμένα του κ. Θωμά Λιακουνάκου. Στο άρθρο γινόταν αναφορά σε μία κ. Κατσέλη. Η υποψήφια βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Νόρα Κατσέλη διαμαρτυρήθηκε έντονα στο περιοδικό, αναφέροντας ότι δεν έχει καμιά σχέση με τον Θωμά Λιακουνάκο. Διευκρινίσαμε ότι δεν επρόκειτο για την Νόρα αλλά για την αδελφή της, Λούκα Κατσέλη, σύζυγο του κ. Γερ. Αρσένη, όπως προκύπτει από το τχ. 620 της 8.11.96 στο οποίο υπήρχαν περισσότερες λεπτομέρειες. Επειδή στο άρθρο εκείνο υπάρχουν πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία τα οποία αναφέρονται σε πρόσωπα που πρωταγωνιστούν σήμερα, το αναδημοσιεύουμε ολόκληρο. Μπορούμε τώρα να αποκαλύψουμε και την πηγή των πληροφοριών: Ήταν ο μακαρίτης σήμερα Θεόδωρος Κρίτας. Έχουν συμβεί και μερικά άλλα βεβαίως στο μεταξύ, αλλά το άρθρο δεν χάνει καθόλου σε σημασία. Μας θυμίζει λ.χ. ότι ο κ. Σταύρος Ψυχάρης ήταν από τότε συνεταίρος του εμπόρου όπλων Θ. Λιακουνάκου.

Κ</

